

Portret Landschapsarchitect Bas Smets

'Hij draait alles om: groen wordt het fundament voor de stad.' Belg Bas Smets mag omgeving van Notre-Dame herinrichten

Landschapsarchitect Bas Smets. Beeld Tim Dirven

De Belgische landschapsarchitect Bas Smets verovert Frankrijk met een eigenzinnige kijk op de stad. Na het prestigieuze LUMA met Frank O. Gehry in Arles mag hij het plein voor de Notre-Dame in Parijs onder handen nemen. Maak kennis met de man voor wie metrostations moderne grotten zijn.

BRUNO STRUYS 27 juni 2022, 20:53

“Op het plein zal af en toe, bij hete temperaturen, een dun laagje water lopen, als een golfje dat de kathedraal kortstondig weerspiegelt”, vertelt een enthousiaste Bas Smets. Hij heeft zonet van de Pariïse burgemeester Anne Hidalgo te horen gekregen dat

Veel steden, ook bij ons, installeerden de laatste jaren waterspiegels of speelse fonteintjes, maar het winnende ontwerp van Smets gaat een stap verder. Het plein voor de Notre-Dame komt bij hoge temperaturen onder water te staan, als na een verfrissende plensbui.

“Het gaat erom de kathedraal tot zijn recht te laten komen, dat iconische gebouw dat al 800 jaar de veranderingen van de stad volgt als geprivilegieerde getuige”, zegt Smets vanuit Parijs.

De onthaalruimte voor de jaarlijkse 12 miljoen bezoekers komt onder het plein, in wat vroeger een parking was. Het past in de visie van Hidalgo op Parijs als ‘vijftienminutenstad’, met alles op fiets- en wandelafstand. Smets ontwerp zal het canvas vormen voor dagelijks tienduizenden vakantiefoto’s, maar de omgeving van de Notre-Dame mag er niet meer enkel voor de toeristen zijn.

Het ontwerp van Smets. Beeld Studio Alma pour le Groupement BBS

Tijdens de voorstudie ging Smets ook kijken in de kathedraal, die in 2019 in lichterlaaie stond. Hij zag de brand dus niet met eigen ogen, zoals sommige media schrijven, maar niettemin maakte de schade indruk.

“Dat heeft veel impact gehad”, zegt architect Kersten Geers van het bureau Office. Hij werkt al vijftien jaar samen met Smets en beschouwt hem als een vriend. “Vergeet niet: hij is zijn carrière begonnen in Parijs. Dat hij bij de laatste vier laureaten was, maakte hem al heel trots en emotioneel. En hij is er dan vol voor gegaan.” Zeven jaar werkte Smets in Parijs, net aan de overkant van de Seine, bij landschapsarchitect Michel Desvigne. Die was ook bij de laatste vier, maar ziet nu hoe zijn leerling met de hoogste eer gaat lopen.

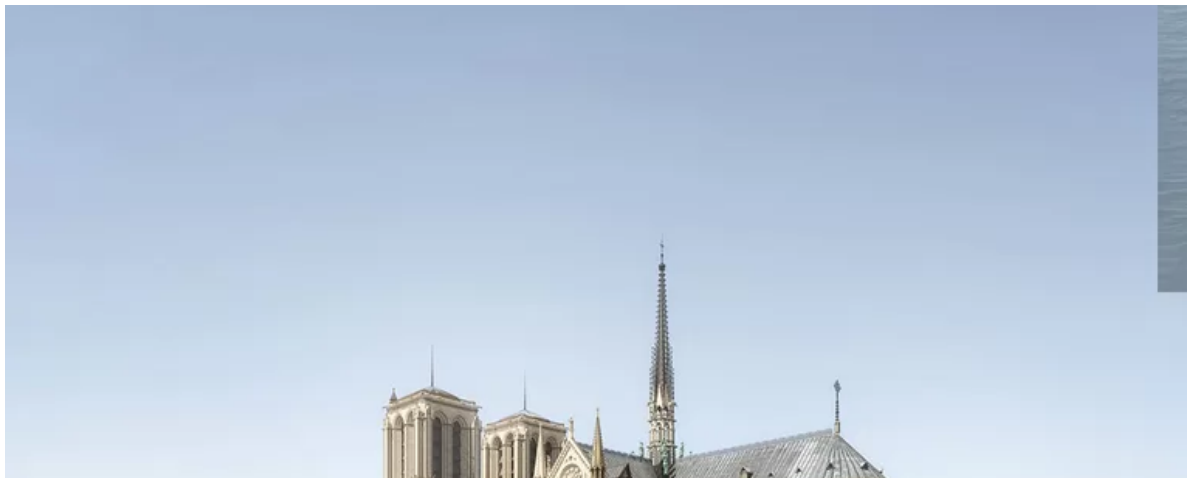
In 2007 richtte Smets zijn eigen kantoor op in Brussel. Hij is bekend voor enkele gedenkmonumenten, zoals dat in het Zoniënwoud voor de slachtoffers van 22 maart, een op het Noorse eiland Utøya voor de slachtoffers van de aanslag van Breivik en recent nog een ‘onument’ (een O-vormig monument) voor de coronaslachtoffers.

BRUSSEL EN ANTWERPEN

In tegenstelling tot architecten van gebouwen blijven landschapsarchitecten vaak anoniemer, want wie weet dat het Tour & Taxis-park in Brussel door Bas Smets is ontworpen? In Antwerpen bedacht hij het landschap van Nieuw-Zuid en de nieuwe Scheldeboorden op Linkeroever, die nog in de maak zijn.

De Franse architectuurwereld leerde Smets definitief kennen toen hij het landschap mocht ontwerpen voor de LUMA-campus in Arles, rond een opvallend gebouw van de iconische architect Frank Gehry. Smets bestudeerde de verzilte bodem daar en deed windstudies. Dat leidde tot een kunstmatig duinenlandschap van 41.800 vierkante meter, met 140 lokale plantensoorten.

“Lange tijd was het ideaalbeeld voor een stad de renaissancestad Firenze, een stenen stad”, vertelt Sofie De Caigny, directeur van het Vlaams Architectuurinstituut. “Vanaf de 19de eeuw kreeg je groen als verfraaiing, maar nu draait Bas Smets dat om. Groen wordt het fundament voor de stad.”

DeMorgen.

Het ontwerp gezien vanop de Seine. Beeld Studio Alma pour le Groupement BBS

Smets leest de bodem van een stad en kijkt welke bloemen en bomen daar passen. Hij past plantkunde en geologie toe op de stadsinrichting. “Metrostations bekijkt hij als grotten, die bepaalde beplanting nodig hebben”, aldus De Caigny.

Zo komen er aan de Notre-Dame bomen die bestand zijn tegen de klimaatverandering, maar ook de windhinder vanop de Seine beperken.

“Hij denkt territoriaal”, zegt Geers. “Dat betekent dat je die plek moet zien als een eiland op de Seine, met traag verkeer. Een landschapsarchitect is altijd omringd door zijn beroep. Dat maakt hem nuchter en pragmatisch.”

Tijdens de coronalockdown gingen Kersten Geers en Bas Smets geregeld fietsen in het Terkamerenbos, waar ze beiden vlakbij wonen. Hij toonde zijn vriend hoe die plek met enkele eenvoudige ingrepen beter zou dienen als groene long voor de stad.

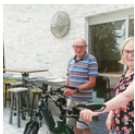
“De brand en de coronacrisis hebben in Parijs kansen gecreëerd en Bas heeft die met beide handen gegrepen”, zegt Geers. “En doordat Frankrijk machtcentrisch is ingericht, is Parijs een prachtig podium.”

Is Smets de uitzondering of gaat er een ‘nouvelle vague’ door de Belgische architectuur? In april bracht *The Guardian* nog een ode aan wat “ooit het lelijkste land ter wereld” werd genoemd, met als kop: ‘Hoe Belgische gebouwen evolueerden van grap tot geniaal’.

“We hebben uitstekende ontwerpers, maar het blijkt moeilijk om buitenlandse opdrachten binnen te halen”, zegt De Caigny. “Dat komt door de Europese wetgeving op overheidsopdrachten. Belgen kunnen zelden de juiste ervaring voorleggen, omdat alles bij ons kleinschaliger is.”

Zelf denkt Smets, hoe “overweldigd” hij ook is, dat dit ontwerp niet meteen tot nieuwe opdrachten zal leiden. “Qua symboliek steekt dit erbovenuit. Er zijn weinig gebouwen die zo’n belangrijke geschiedenis hebben, in het hartje van Parijs, maar dit soort projecten verloopt altijd met wedstrijden, met een onafhankelijke jury”, zegt hij met de nuchterheid van een landschapsarchitect.

LEES OOK

Hoe een koffiebar Kemzeke uit zijn comateuze slaap doet ontwaken

Deze Scandinavische hutten vind je op amper 500 km van Brussel: ‘Reiservaring zonder impact op het milieu’

Na de verwoesting, de wederopbouw van Oekraïne: ‘Praat met de bewoners, wat willen zij?’

Binnenkijken in een tuinkamer met kapelallures

'Die hype van zwarte kranen snap ik echt niet': jury bepaalt wie de finale speelt in 'Huis gemaakt'

MEER OVER [KUNST, CULTUUR EN ENTERTAINMENT](#) [KUNST EN ENTERTAINMENT](#) [PARIJS](#) [BAS SMETS](#)
[NOTRE-DAME](#) [BRUSSEL](#) [SEINE](#) [ANTWERPEN](#) [BRUNO STRUYS](#)

IN HET NIEUWS

Reportage Chinees covidbeleid

DM.
Start

Editie

Best gelezen

Zoeken

Rubrieken

van het Chinese Ruili een spookstad hebben gemaakt

Net binnen

[meer >](#)

11:49 uur

Bron Britse rivier Theems voor 'allereerste keer ooit' opgedroogd

11:17 uur

Oud VUB-rector Paul De Knop (67) overleden

11:05 uur

Ondervoede witte dolfin in Seine baart zorgen: dier moet zo snel mogelijk terug naar zee, maar dat is niet evident

11:00 uur

Hoe 200 dagen lockdown van het Chinese Ruili een spookstad hebben gemaakt

10:34 uur

Kwestie-Lahbib nog niet van de baan, N-VA: 'We kunnen enkel vaststellen dat ze haar functie niet volwaardig kan uitvoeren'

10:32 uur

Waterloper kampen met historisch laag debiet, Vlaamse Milieumaatschappij blijft optimistisch

Nieuws

Kwestie-Lahbib nog niet van de baan, N-VA: 'We kunnen enkel vaststellen dat ze haar functie niet volwaardig kan uitvoeren'

Ecoloog Li An Phoa over drinkbare rivieren: 'Dat het met de waterkwaliteit beter gaat, is schijn'

Best gelezen

[MEER >](#)

- 1 VS wantrouwen president Zelensky: 'Het Witte Huis maakt zich zorgen om leiderschap in Oekraïne'
- 2 Er worden minder huizen verkocht, maar de ongelijkheid neemt toe
- 3 Stiekem gefilmd? U had maar beter moeten opletten

[MEER IN HET NIEUWS](#)

Nu belangrijker dan ooit: steun kwaliteitsjournalistiek.

Neem een abonnement op De Morgen

Algemeen

[Contacteer ons](#)[Adverteren](#)[Vacatures](#)[Privacybeleid](#)[Abonnementsvoorwaarden](#)[Gebruiksvoorwaarden](#)[Cookiebeleid](#)**DM.**

Start

Editie

Best gelezen

Zoeken

Rubrieken

Wedstrijdreglement

Service

Lezersservice

Mijn account

Abonneren

Webshop

Audiokrant

Volg De Morgen

Facebook

Twitter

Instagram

Nieuwsbrieven

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Digitale krant

Navigeer

Zoeken

Archief

Op alle artikelen, foto's en video's op demorgen.be rust auteursrecht. Deeplinken kan, maar dan zonder dat onze content in een nieuw frame op uw website verschijnt. Graag enkel de titel van onze website en de titel van het artikel vermelden in de link. Indien u teksten, foto's of video's op een andere manier wenst over te nemen, mail dan naar info@demorgen.be.

DPG Media nv – Mediaplein 1, 2018 Antwerpen – RPR Antwerpen nr. 0432.306.234

go

LICENSE PUBLISH

ciM internet